

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

*Л. О. Меренкова, к.е.н., доцент
Харківській національній економічній університет
ім. Семена Кузнеця*

В умовах глобалізації важливим фактором забезпечення економічного розвитку будь-якої держави є залучення міжнародних інвестицій, що є особливо актуальним для України, оскільки на сьогоднішній день капітальні вкладення фінансуються переважно за рахунок внутрішніх джерел. Для прийняття обґрунтованих рішень іноземні інвестори оцінюють потенційний інвестиційний ринок, вивчають надійність та кредитоспроможність країни, коливання валютних курсів, політичні ризики тощо. За таких умов висока інвестиційна привабливість держави, її позитивний імідж набувають великого значення.

Інвестиційну привабливість можна визначити як сукупність об'єктивних і суб'єктивних чинників, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування до національної економіки на макро-, мезо- і мікрорівнях. [1] Провідні рейтингові агентства та компанії оцінюють інвестиційну привабливість країни за допомогою відповідних індексів, які є орієнтирами для іноземних інвесторів.

Згідно індексу інвестиційної привабливості “міжнародний бізнес компас” BDO, індексу інвестиційної привабливості Європейської бізнес-асоціації ЕВА, індексу фактичного залучення прямих іноземних інвестицій UNCTAD Україна має дуже непривабливий вигляд і є високо ризикованою для інвестицій. [2, 4]

За даними звітів про індекс глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index) Всесвітнього економічного форуму у 2016-2017рр., Україна посіла 85-е місце серед 138 країн світу, втративши за рік шість позицій (у попередньому рейтингу займала 79-у позицію). Згідно з даними дослідження, Україна погіршила свої позиції у 7 з 12 основних показників. За міцністю банків Україні другий рік поспіль присвоєно останнє місце серед оцінюваних країн світу. 3 поміж 138 країн за регулюванням фондових бірж країна посідає передостаннє місце; за інфляційними змінами – 136, за якістю доріг – 134. [3]

Таким чином на даний час незадовільний стан інвестиційної привабливості України зумовлений наступними факторами:

- 1) складна політична ситуація (воєнна ситуація в зоні АТО, загальна нестабільність, суперечливість влади з опозицією);
- 2) відсутність усталеної та виваженої стратегії залучення іноземного капіталу у вітчизняну економіку;
- 3) високий рівень корумпованості органів державної влади та управління;
- 4) низький рівень захисту прав та законних інтересів інвесторів, у т.ч. іноземних;
- 5) негативний міжнародний інвестиційний імідж держави, який насамперед є наслідком корумпованості та тінізації національної економіки;
- 6) складне адміністрування податків (особливо проблемними досі залишаються питання

відшкодування ПДВ та перенесення збитків минулих періодів); 7) загальний нестабільний економічний стан країни (безробіття, низький рівень життя населення, інфляційні коливання, нестабільність валютного ринку); 8) технічні бар'єри в процесі митного оформлення; 9) проблеми під час отримання банківських кредитів і позик (високі процентні ставки, не вигідні умови кредитних угод для позичальників, надзвичайно довга процедура розгляду можливості отримання кредиту). [1, 2]

Основними шляхами вирішення даних проблем можуть бути:

1) досягнення консенсусу між різноманітними політичними партіями з приводу вирішення загальнонаціональних проблем виходу України з економічної кризи та поліпшення ситуації в зоні АТО; 2) розроблення довгострокової стратегії залучення іноземного капіталу в економіку України та окремих її регіонів, враховуючи політико-економічні особливості розвитку держави на сучасному етапі; 2) розроблення національних та регіональних планів підвищення інвестиційної привабливості України та її адміністративно-територіальних утворень з урахуванням поточних рейтингів інвестиційної привабливості; 3) стримування інфляції; 4) впровадження економічного механізму страхування ризиків для іноземних інвесторів; 5) забезпечення стабільності законодавства у сфері інвестування і оподаткування; 6) усунення технічних бар'єрів в процесі відшкодування ПДВ та митного оформлення товарів, забезпечення пільгового податкового режиму під час здійснення великих капіталовкладень в економіку України; 7) розвиток системи державних гарантій, що надаються інвестору в пріоритетних для України напрямках інвестування. [1, 2]

Література:

1. Малько К. С. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість України: чинники їх формування в сучасних умовах / К. С. Малько // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 3. – С. 100 – 105.

2. Оніщенко І. О. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс] / І. О. Оніщенко // Траектория науки. – 2016. – Т. 2, № 3. – С. 2.89 – 2.95. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/trna_2016_2_3_12.

3. Позиція України в рейтингу країн світу за Індексом глобальної конкурентоспроможності 2016-2017 [Електронний ресурс] / Економічний дискусійний клуб. – Режим доступу: [/edclub.com.ua](http://edclub.com.ua).

4. Федорчак О. В. Міжнародні індекси інвестиційної привабливості України / О. В. Федорчак // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. Серія : Державне управління. – 2016. – № 3. – С. 21 – 28.